

John Archibald (Jack) MacLaren werd geboren en groeide op in de plattelandsgemeente Goose River, Prins Edward Island, op 27 april, 1921. Hij was het vierde van de vijftien kinderen van zijn ouders, Andrew en Ida MacLaren. Hij groeide op in een beschermd gezin dat hem opvoedde met de grondbeginselen gebaseerd op hard werken en liefhebben. Volgens zijn zuster Gladys: „*Wij probeerden goede Christenen*” te zijn. Zijn familie leefde van het land en nam slechts wat noodzakelijk was. Net als vele anderen in deze plattelandsgemeenschappen op Prins Edward Island, maakte hij Highschool niet af. In plaats daarvan hielp hij thuis op het familielandbouwbedrijf, als hij niet op het aardappelbedrijf van zijn familie werkte, kon men hem aan het werk vinden bij de lokale kreeftenfabriek. Jack, die al zijn broers en zussen zeer toegenegen was, was een zeer vriendelijk, charmante jonge man. Hij werd bewonderd door en was geliefd bij zijn jongere broers en zusters die veel aan hem, in dat andere werelddeel, dachten.

Jack en zijn oudere broer, Rodey, waren onafscheidelijk. Zij waren geweldige autoliefhebbers. In die tijd, waren auto's in Goose River nog heel schaars. Nochtans, spaarden Jack en Rodey al hun geld en waren daarmee in het gelukkige bezit gekomen van een oude, nagenoeg versleten auto. Al hun vrije tijd werd besteed aan het oplappen en verbeteren van hun auto. Om de benzine te betalen, voor ritjes naar dansavonden in naburige dorpen, vroegen zij hun jongere broers en zusters om bosbessen te plukken voor de verkoop, in ruil daarvoor, beloofde Jack dat hij voor hen kauwgom zou kopen. Het was zeker dat zij dan de volgende ochtend allen van hun kauwgom konden genieten. Het was deze zorgzaamheid voor en medeleven met zijn familie die Jack tot zo'n fijn mens maakten.

Het was Jack en Rodey's buitengewone liefde voor familie en land die hen naar de oorlog leidde. Op 10 oktober, 1941, op 20 jarige leeftijd, meldde John Archibald MacLaren zich aan bij de Cape Breton Highlanders. Tijdens de basis opleiding, kwam Jack nog vaak naar huis. Zijn moeder vertelde dat ze altijd hoorde, ook als hij in de nacht kwam, dat hij het was door het geluid van zware legerlaarzen. In Maart 1942, ging Jack naar Halifax en op weg naar Engeland. Tijdens de oorlog, zou hij in Europa in Engeland, Italië en Holland dienen.

Helena Mullen, de jongere zuster van Jack, had tientallen jaren na de oorlog een telefoongesprek met de oorlogsveteraan Huey, die met Jack gediend had. In dat gesprek kreeg ze gerichte informatie over haar broer. Huey, ook een lid van de Cape Breton Highlanders en de beste vriend van Jack tijdens de oorlog, heeft lange bezoeken aan de familie gebracht en hen verteld hoe Jack was omgekomen. Jammer genoeg, is hij een paar jaar geleden overleden en kon ik daardoor via hem niet meer over Jack ontdekken. Jacks geschiedenis was ondertussen een deel van me geworden en ik hoopte, dat ik een deel van hem en zijn familie was geworden. Nochtans, vertelde Huey aan Helena dat Jack met een groep kameraden in een verlaten gebouw, in de buurt van Delfzijl, Groningen, rustte. Jack besloot zijn helm af te zetten omdat het gebouw overvol en het er heel heet was. Kort daarna, terwijl zij aan het rusten waren, was er een explosie. Helaas trof een granaatscherf Jack precies in zijn hoofd.

Gladys MacLaren herinnert zich tot op de dag van vandaag het moment dat zij het diep tragische nieuws hoorde dat haar geliefde broer dodelijk gewond was. Zij verliet meteen haar school en ging regelrecht naar huis. Die avond, rond 11 uur, kwam CN postagent, Vince Murphy, met het tragische nieuws. Op 7 mei 1945, ontving de familie MacLaren een Canadees Nationaal Telegram dat hen meedeelde dat hun zoon ernstig gewond was. Op 8 mei 1945, was het einde van de oorlog in Europa. Terwijl de wereld zich verheugde, ontving de familie van Jack het vreselijke nieuws, hun gebeden werden niet verhoord. Ik ben blij dat ik de brief te zien kreeg die Ida MacLaren van het Ministerie van Nationale Defensie ontving op 22 mei, 1945. Daarin, kan men lezen: „*Geachte Mevrouw Ida MacLaren: met betrekking tot mijn telegram gedateerd 7 mei, ben ik nu door de overzeese autoriteiten ingelicht, dat de wond die de betreurde dood van uw zoon, F 96289, Private John Archibald MacLaren, op 1 mei 1945 veroorzaakte, beschreven is als een hoofdwond die door een granaatscherf is veroorzaakt.*”

Jack zou het fijn vinden om te horen dat het zand op de P.E.I. rood is zoals ooit, dat de landbouw en de visserij, ook heden ten dage belangrijk zijn voor veel levens op de Prince Edward Island. Het zou hem interesseren dat P.E.I. nog zijn oude charme heeft behouden en dat de mensen nauw met elkaar samen leven en vriendelijk zijn. Maar bovenal zou hij willen weten dat zijn gehele familie een speciale plaats in hun hart en gedachten voor hun zoon en broer heeft gehouden. Hij zou graag horen dat zijn broers en zusters een eerbaar leven leidden, het leven eerbiedigden en dat zij gezinnetjes stichten en hun jonge kinderen over hun favoriete broer, Jack vertelden.

Voor dat ik mijn onderzoek begon, was John Archibald enkel een onbekend gezicht voor mij, maar ik begon me steeds meer in hem te interesseren en wilde meer over hem te weten komen, zodat het gezicht steeds vertrouwder werd. Nu, realiseer ik dat Jack vele rollen aanneemt. Jack is mentor, een goede buur en het belangrijkste, een goede vriend.

Ik ken zelf het gevoel van het verlies van een geliefde in een onnodige oorlog niet, maar ik weet hoe het voelt in een vrije wereld te leven, dankzij deze moedige mannen en vrouwen. Jack en al zijn kameraden rusten nu in vrede, omdat ze weten dat hun laatste rustplaats is in een land, Nederland, dat immer dankbaar is voor wat deze moedige jonge mannen voor hen hebben gedaan. Wij, als Canadezen, zullen steeds dankbaar zijn voor de Nederlanders die de eregraven verzorgen en de gedachte aan hun bestaan en offer levend houden. Een vriend zei me gisteren: "*Deze begraafplaatsen zijn vol met leven*". Ik wil graag dat jullie allemaal een moment tijd nemen om te luisteren naar het vreedzame koor van vogels en de wind. Wij realiseren ons hier vandaag in 2005, 60 jaar na de bevrijding van Nederland, dat deze plek springlevend is. Deze trotse mannen zouden niet willen dat we ons bedroefd voelen, als we hun laatste rustplaats bezoeken. Ze zouden willen dat we ons over hun korte levensloop verheugen en hun prestaties viëren. We kwamen hier om ons respect te tonen en hun nalatenschap te blijven eren. Als deze dappere zielen nog konden praten, zouden ze willen dat we beseffen dat ze hun levens hebben gegeven, zodat wij in vrijheid kunnen leven. Ze zouden willen dat we ons hoofd en geest hoog houden. We moeten vereerd en dankbaar zijn voor de "ontmoeting" met deze mannen, dit heeft ons diep geraakt en laat in onze ziel voor altijd een afdruk achter.

By: **Adnan Saciragic** Youth delegation

60th anniversary Netherlands Pilgrimage (60 jarige Canada-Nederland pilgrimage)

